

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства

інфраструктури України

— — — — — 2021 року № — — — — —

ПОЛОЖЕННЯ про лоцманське проведення внутрішніми водними шляхами

I. Загальні положення

1. Це Положення установлює вимоги до кандидата на посаду річкового лоцмана, стажу їх плавання на суднах, порядок видачі посвідчення річкового лоцмана, порядок проведення лоцманського стажування кандидатів на отримання посвідчення річкового лоцмана, вимоги до річкового лоцмана, вимоги до державної лоцманської організації, порядок здійснення річковими лоцманами діяльності та надання послуг з лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами, права і обов'язки річкових лоцманів, взаємовідносини річкового лоцмана і капітана (судноводія) судна під час лоцманського проведення.

2. Вимоги цього Положення поширюються на річкових лоцманів, державну лоцманську організацію, працівниками якої є річкові лоцмани, що надають послуги з лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами, незалежно від пропора держави, під яким плаває судно, і форми власності судна, яке перебуває у визначених районах обов'язкового лоцманського і необов'язкового лоцманського проведення суден, а також на судновласників, фрахтувальників, капітанів (судноводіїв) суден, інших уповноважених судновласником осіб, що замовляють послуги з лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами.

3. Лоцманське проведення суден внутрішніми водними шляхами здійснюється річковими лоцманами державної лоцманської організації, до функцій якої входить надання послуг з лоцманського проведення внутрішніми водними шляхами та яка входить до сфери управління Міністерства інфраструктури України.

4. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

лоцманське проведення – послуга, що надається державною лоцманською організацією та яка полягає у наданні річковим лоцманом рекомендацій та порад капітану (судноводію) судна щодо управління судном внутрішнього

Документ СЕД МІУ IT-Enterprise

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000006624320072FF9400
Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Дійсний з 25.05.2021 00:00:00 по 24.05.2023 23:59:59
ID 1146623

плавання для забезпечення безпечного плавання внутрішніми водними шляхами в районах, де для безпеки потребується знання місцевих умов плавання;

річковий лоцман – особа, яка має посвідчення річкового лоцмана, є спеціалістом із судноплавства у визначеному районі лоцманського проведення і надає рекомендації капітану (судноводію) судна під час управління судном;

лоцманське судно – судно, яким здійснюється доставка річкового лоцмана на судно та з судна для надання послуг з лоцманського проведення внутрішніми водними шляхами згідно з заявкою на лоцманське проведення.

Інші терміни у цьому Положенні вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про внутрішній водний транспорт».

II. Вимоги до кандидата на посаду річкового лоцмана та порядок видачі посвідчення річкового лоцмана

1. Кандидатами на посаду річкового лоцмана (далі – кандидат) можуть бути громадяни України, які вільно володіють державною мовою та мають:

чинний документ, що посвідчує кваліфікацію судноводія судна внутрішнього плавання (посвідчення судноводія торговельного судна, яке допущене до плавання судноплавними річковими внутрішніми водними шляхами України або кваліфікаційне посвідчення капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання);

документальне підтвердження стажу плавання на суднах не менше 5 років на посаді капітана судна з потужністю двигуна не менше 751 к. с. або першого помічника капітана судна з потужністю двигуна не менше 2201 к. с;

документ про відповідність стану здоров'я вимогам, встановленим для судноводіїв річкових суден;

рівень знань англійської мови в обсязі, необхідному для здійснення лоцманської діяльності.

2. Для отримання посвідчення річкового лоцмана кандидат повинен::

1) успішно пройти теоретичну та практичну підготовку річкового лоцмана у навчально-тренажерному центрі;

2) успішно пройти стажування на здійснення лоцманського проведення суден в означеному районі;

3) успішно скласти кваліфікаційний іспит для набуття права на здійснення лоцманських проведень внутрішніми водними шляхами (далі – Кваліфікаційний іспит);

4) пройти медичне обстеження.

3. Кандидат на посаду річкового лоцмана, який відповідає вимогам, визначеним пунктом 1 цього розділу, приймається на роботу в державну лоцманську організацію за трудовим договором як лоцман-стажист для

проходження стажування на здійснення лоцманського проведення суден на строк не більше одного року. Конкретний термін стажування встановлюється у наказі державної лоцманської організації.

За період лоцманського стажування лоцман-стажист повинен пройти теоретичну і тренажерну підготовку річкового лоцмана у навчально-тренажерному закладі, що здійснює підготовку і підвищення кваліфікації річкових лоцманів, що належить до сфери управління Міністерства інфраструктури України, а також практичне стажування у відповідному районі лоцманського проведення під керівництвом досвідчених річкових лоцманів.

Проходження лоцманом-стажистом теоретичної і тренажерної підготовки у навчально-тренажерному закладі забезпечується державною лоцманською організацією.

4. Після завершення терміну стажування та успішного проходження стажування на здійснення лоцманського проведення суден в означеному районі, а також теоретичної та практичної підготовки річкового лоцмана у навчально-тренажерному центрі, кандидат на посаду річкового лоцмана складає кваліфікаційний іспит.

Кваліфікаційний іспит проводиться кваліфікаційною комісією, утвореною Державною службою морського та річкового транспорту України (далі – Кваліфікаційна комісія).

5. Для допуску до складення кваліфікаційного іспиту кандидат подає до Кваліфікаційної комісії заяву про допуск до складання кваліфікаційного іспиту.

У заяві окремо зазначається спосіб, у який кандидат бажає отримувати повідомлення про дату і місце складання кваліфікаційного іспиту від Кваліфікаційної комісії та копію протоколу Кваліфікаційної комісії (поштою, засобами електронного зв'язку, особисто або через представника).

6. Кваліфікаційна комісія розглядає подану кандидатом заяву та протягом трьох робочих днів з дня отримання заяви кандидата повідомляє його в зазначений в заяві спосіб про дату, час і місце складання кваліфікаційного іспиту.

Проведення кваліфікаційного іспиту повинно бути призначене Кваліфікаційною комісією не пізніше ніж протягом 30 календарних днів з дня надходження від кандидата заяви, передбаченої пунктом 5 цього розділу.

7. За результатами складання кваліфікаційного іспиту Кваліфікаційна комісія складає протокол, який підписується кожним з присутніх на кваліфікаційному іспиті членів Кваліфікаційної комісії. Рішення Кваліфікаційної комісії приймаються відкритим голосуванням за відсутності кандидата. Здача іспитів проводиться за наявності не менш 2/3 кількості затвердженого складу Кваліфікаційної комісії. У висновках протоколу зазначається про успішне (кандидат показав задовільний рівень знань під час кваліфікаційного іспиту) або неуспішне (кандидат показав нездовільний рівень

зnanь pіd час kvalifikaційного іспиту) складання кандидатом kvalifikaційного іспиту.

Протягом трьох робочих днів з дня складення кандидатом kvalifikaційного іспиту секретарем Kvalifikaційної комісії складається протокол та його копія надається кандидату способом, зазначеним у заяvі кандидата.

Протокол Kvalifikaційної комісії зберігається в Державній службі морського та річкового транспорту України відповідно до вимог законодавства.

8. У разі неуспішного складання кандидатом kvalifikaційного іспиту (кандидат показав незадовільний рівень знань pіd час kvalifikaційного іспиту), він може повторно скласти іспит на загальних умовах.

Для цього кандидат повторно подає до Kvalifikaційної комісії заяву про допуск до складання kvalifikaційного іспиту, відповідно до пункту 5 цього розділу не раніше, ніж через 30 календарних днів з дати складання протоколу.

9. Проходження kvalifikaційного іспиту є безкоштовним.

10. Після успішного складення кандидатом на посаду rічкового лоцмана kvalifikaційного іспиту, державна лоцманська організація подає подання на видачу посвідчення rічкового лоцмана до Державної служби морського та річкового транспорту України в один із таких способів:

уповноваженою особою державної лоцманської організації;

надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;

в електронній формі.

У поданні окремо зазначається спосіб, у який заявник бажає отримати відповідний документ (поштою, особисто або через представника).

До подання державної лоцманської організації додаються:

заява кандидата на отримання посвідчення rічкового лоцмана;

копія документа, що засвідчує kvalifikaцію судноводія на право керування суднами внутрішнього плавання;

документальне підтвердження стажу плавання на суднах;

копія документа, що підтверджує успішне проходження кандидатом теоретичної і тренажерної підготовки rічкового лоцмана у навчально-тренажерному закладі, що здійснює підготовку і підвищення kvalifikaції rічкових лоцманів;

копія протоколу про успішне складення іспиту kvalifikaційної комісії;

довідка про проходження кандидатом лоцманського стажування;

документ встановленого зразка про стан здоров'я;

копія паспорта або іншого документа, що посвідчує особу;;

копія документа, що підтверджує сплату лоцманською організацією плати за видачу посвідчення;

письмова згода на обробку персональних даних.

Всі додані до подання документи мають бути чинними на дату його подання.

11. Державна служба морського та річкового транспорту України розглядає подання державної лоцманської організації, видає посвідчення річкового лоцмана за формулою, наведеною у Додатку 1 до цього Положення, та протягом п'яти робочих днів з дня отримання відповідного подання, у спосіб, зазначений у поданні державної лоцманської організації, направляє його державній лоцманській організації.

12. Підставою для відмови у видачі посвідчення річкового лоцмана є:

- неподання документів, передбачених пунктом 10 цього розділу;
- виявлення недостовірних відомостей у поданих документах;
- невідповідність професійної кваліфікації, стажу плавання на суднах, стажування вимогам цього Положення;
- непридатність кандидата до роботи на суднах за станом здоров'я.

13. За видачу посвідчення річкового лоцмана стягується плата у розмірі 1,08 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року.

Реквізити, за якими сплачується плата за посвідчення річкового лоцмана, публікуються Державною службою морського та річкового транспорту України на своєму офіційному вебсайті.

14. У посвідченні річкового лоцмана зазначаються реєстраційний номер посвідчення, прізвище та власне ім'я річкового лоцмана, дата народження, район (райони) лоцманського проведення, у якому (яких) річковий лоцман може надавати послуги, а також обмеження щодо типів і розмірів суден, для проведення яких він допущений, дата видачі та строк дії посвідчення, та проставляється підпис Голови Державної служби морського та річкового транспорту України (або особи, що виконує його обов'язки), що засвідчується печаткою Державної служби морського та річкового транспорту України. Посвідчення річкового лоцмана заповнюється українською та англійською мовами.

15. Посвідчення має вигляд пластикової картки, оформленої відповідно до Додатка 1 до цього Положення.

16. Посвідчення річкового лоцмана видається на строк 10 років.

17. Видача нового посвідчення річкового лоцмана у зв'язку із завершенням строку дії виданого раніше посвідчення річкового лоцмана, здійснюється в загальному порядку, визначеному цим Положенням. Для видачі нового посвідчення річкового лоцмана державна лоцманська організація не раніше ніж за 90 календарних днів до завершення строку дії посвідчення річкового лоцмана, подає подання до Державної служби морського та річкового транспорту України відповідно до пункту 10 цього розділу.

18. Після отримання кандидатом посвідчення річкового лоцмана, державна лоцманська організація призначає його на посаду лоцмана.

19. Посвідчення річкового лоцмана, які були видані до набуття чинності Законом України «Про внутрішній водний транспорт» та цим Положенням, є дійсними протягом строку, на який вони були видані.

20. Державна лоцманська організація відстороняє річкового лоцмана від здійснення лоцманських проведень суден у випадку:

порушення річковим лоцманом обов'язків, визначених розділом VIII цього Положення;

недотримання річковим лоцманом правил плавання у відповідній зоні;

якщо річковий лоцман не працював у районі лоцманського проведення один рік і більше (у тому числі через хворобу).

21. У випадку відсторонення річкового лоцмана від здійснення лоцманських проведень суден для допущення річкового лоцмана до здійснення лоцманських проведень суден річковий лоцман повинен підтвердити відповідність кваліфікаційним вимогам. Підтвердження відповідності кваліфікаційним вимогам здійснюється шляхом проходження річковим лоцманом теоретичного навчання та тренажерної перепідготовки у тренажерному центрі та здачі кваліфікаційного іспиту у Кваліфікаційній комісії.

22. У випадку звільнення річкового лоцмана з підстав та в порядку, передбачених Кодексом законів про працю України, посвідчення річкового лоцмана підлягає поверненню державній лоцманській організації та є анульованим з дня такого звільнення. Інформація про звільнення річкового лоцмана та реєстраційний номер анульованого посвідчення направляється державною лоцманською організацією Державній службі морського та річкового транспорту України.

III. Вимоги до річкового лоцмана

1. Річковий лоцман повинен знати, зокрема:

норми міжнародного права і законодавства України, якими встановлені вимоги щодо забезпечення безпеки судноплавства, запобігання аварійним подіям, захисту людського життя та навколишнього природного середовища, у частині, що стосується функцій та обов'язків лоцмана;

район лоцманського проведення, правила плавання і лоцманського проведення суден, які діють у районі лоцманського проведення;

вимоги з організації штурманської служби на суднах, методи та способи вирішення завдань судноводіння;

методи та способи лоцманського проведення з використанням технічних засобів судноводіння та з урахуванням особливостей району лоцманського проведення;

заходи безпеки при проходженні крутых поворотів русла річки, проходженні мілководних ділянок;

особливості проходження найбільш складних ділянок в районі мостів і заходи для безпеки проведення суден і складів;

заходи безпеки при вході в шлюз і виході з нього, при проходженні акваторії портів (терміналів), при вході в акваторії гідротехнічних споруд і виході з них, а також при зустрічі і обгоні;

системи навігаційних огорожень, які використовуються в районі лоцманського проведення;

туманні сигнали, радіолокаційні орієнтири, навігаційні засоби та системи, що діють у районі лоцманського проведення;

місцезнаходження, найменування і характеристики плавучих та берегових знаків навігаційного обладнання, сигналльних вогнів, споруд та інших примітних об'єктів району лоцманського проведення;

місцезнаходження, найменування і характеристики мілин (перекатів) району лоцманського проведення;

рекомендовані курси (шляхи) і відстані району лоцманського проведення;

системи розділення руху суден, схеми судноплавства в районі лоцманського проведення;

правила пропуску суден через судноплавні шлюзи України;

габарити суднового ходу в районі лоцманського проведення;

напрямки і швидкість течій, висоту та тривалість рівнів води району лоцманського проведення;

якірні стоянки в районі лоцманського проведення;

наявні в районі лоцманського проведення мости, їх обладнання та сигналльні пристрої;

засоби зв'язку і сигналізації, способи отримання та використання навігаційної інформації;

наявні в районі лоцманського проведення системи передачі радіонавігаційних попереджень, обсяги і строки передачі інформації;

особливості проведення суден, які перевозять небезпечні вантажі;

маневрові якості суден, проведення яких передбачається здійснювати, недоліки та обмеження, властиві різним системам рушій та рульових пристройів;

фактори, що впливають на керованість судна (вітер, течія, запас глибини під кілем, характер дна, берега, взаємодія суден тощо);

навігаційні, гідрографічні, метеорологічні та інші умови і особливості плавання в районі лоцманського проведення;

зміни навігаційної обстановки;

технічні характеристики наявних у районі лоцманського проведення криголамів, буксирів і способи їх використання при проході вузькостей, роботі на обмежених акваторіях, руху в каналі та при швартовних операціях;

характерні обставини та причини навігаційної аварійності в районі лоцманського проведення;

українську та англійську мови в обсязі, необхідному для здійснення лоцманської діяльності.

2. Річковий лоцман повинен уміти:

застосовувати професійні знання та досвід при здійсненні лоцманського проведення;

взаємодіяти з капітанами буксирів при здійсненні всіх видів буксирних і швартових операцій, що застосовуються в районі лоцманського проведення;

взаємодіяти із річковою інформаційною службою для здійснення лоцманського проведення в районі лоцманського проведення.

IV. Вимоги до державної лоцманської організації

1. Державна лоцманська організація повинна відповідати вимогам цього Положення і мати таке матеріально-технічне та інформаційне забезпечення:

лоцманські судна, які перебувають у справному технічному стані, забезпечують безпечну посадку та висадку річкових лоцманів з судна і обладнаний засобами доступу річкового лоцмана на судно, визначеними цим Положенням;

автомобільні транспортні засоби, що можуть працювати у цілодобовому режимі;

засоби зв'язку з іншими суднами та береговими службами;

приміщення для роботи та відпочинку річкових лоцманів;

приміщення та обладнання для проведення занять;

навігаційну, гідрометеорологічну та гідрологічну інформацію у районі лоцманського проведення;

формений та спецодяг відповідно до кліматичних умов району лоцманського проведення;

індивідуальні рятувальні засоби та засоби індивідуального зв'язку;

річкових лоцманів, які повинні перебувати з державною лоцманською організацією в трудових відносинах.

2. Державна лоцманська організація може брати участь у розробленні проектів правил, положень, інструкцій, стандартів, які стосуються лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами та забезпечення безпеки судноплавства на внутрішніх водних шляхах.

3. Державна лоцманська організація повинна забезпечити проходження річковими лоцманами попереднього (при прийнятті на роботу) та періодичних (не рідше ніж раз рік) медичних оглядів і їх професійний добір в установленому законодавством порядку.

V. Здійснення лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами

1. Лоцманське проведення організовується державною лоцманською організацією з урахуванням інформації про час прибуття судна на місце, з якого розпочнеться проведення.

2. Послуги лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами надаються на підставі договору, укладеного з урахуванням положень примірного договору, наведено в Додатку 2 до цього Положення.

3. Річковий лоцман направляється на судно державною лоцманською організацією на підставі заявки судновласника або капітана (судноводія) судна, заповненої за формою, наведеною в Додатку 3 до цього Положення. Разом з річковим лоцманом на судно може бути направлений лоцман-стажист.

4. Заявка на лоцманське проведення подається до державної лоцманської організації не пізніше ніж за 24 години до заявлена часу прибуття річкового лоцмана на судно. Заявка подається засобами електронного зв'язку на адресу електронної пошти, визначену державною лоцманською організацією. Державна лоцманська організація протягом 12 годин з моменту отримання заявки інформує заявника про готовність до лоцманського проведення, у спосіб, вказаний у заявці. Контактна інформація відповідальних за організацію лоцманського проведення осіб розміщується на офіційному вебсайті державної лоцманської організації.

5. У разі неможливості прибуття річкового лоцмана в зазначений у заявці час та/або місце державна лоцманська організація повідомляє капітана (судноводія) судна, у спосіб, вказаний у заявці, про інший час і місце прибуття річкового лоцмана. Місце приймання/висадки річкового лоцмана може бути зміненим через погодні умови, про що капітан (судноводій) судна повинен бути повідомлений у спосіб, вказаний у заявці, не пізніше ніж за 12 годин до заявлена часу прибуття річкового лоцмана на судно.

6. Якщо судно не прибуло до місця приймання річкового лоцмана в зазначений у заявці капітана (судноводія) судна, судновласника час, річковий лоцман може бути направлений на інше судно. Судну, що запізнилось, річковий лоцман надається в порядку черговості.

7. У зв'язку з надзвичайними обставинами, що загрожують життю і здоров'ю екіпажу та/або пасажирів судна, безпеці судна, береговим спорудам, та/або при виникненні небезпеки для навколишнього природного середовища річковий лоцман відповідно до заявки на надання лоцманських послуг направляється на судно за першої нагоди.

8. Із суден, що користуються послугами річкових лоцманів, справляється лоцманський збір (плата за надання лоцманських послуг).

9. Капітан (судноводій) судна зобов'язаний забезпечити швидку та безпечну посадку/висадку річкового лоцмана, лоцмана-стажиста на судно/з судна. Під час посадки та висадки річкового лоцмана і лоцмана-стажиста капітан (судноводій) судна зобов'язаний підтримувати зв'язок із лоцманським судном і погоджувати з ним свої дії.

10. Річковий лоцман має право відмовитися від висадки на судно у випадку, якщо засоби доступу на судно не відповідають встановленим вимогам безпеки. Про факт відмови від висадки на судно, а також причини такої відмови річковий лоцман повинен, за можливості негайно, повідомити всіма доступними засобами капітана (судноводія) судна, на яке він направляється, та державну лоцманську організацію.

11. На період лоцманського проведення капітан (судноводій) судна зобов'язаний безоплатно надавати річковому лоцману або лоцманам (у разі коли термін лоцманського проведення перевищує граничний термін робочого часу одного лоцмана) і лоцману-стажисту окрім приміщення і харчування на рівні з особами командного складу. Термін робочого часу річкового лоцмана не повинен перевищувати 12 годин на день з обов'язковою перервою на відпочинок не менше двох годин. У разі перевищення терміну лоцманського проведення граничного терміну робочого часу одного річкового лоцмана лоцманською організацією забезпечується позмінна робота двох річкових лоцманів.

12. Річковий лоцман не має права без згоди капітана (судноводія) судна залишити судно раніше, ніж воно стане на якір, пришвартовується у безпечному місці, вийде з району обов'язкового лоцманського проведення суден або на судно прибуде інший річковий лоцман.

VI. Взаємодія річкового лоцмана і капітана (судноводія) судна

1. Річковий лоцман, який прибув на судно, зобов'язаний пред'явити капітану (судноводію) судна посвідчення річкового лоцмана і вручити лоцманську квитанцію.

2. Після прибуття річкового лоцмана на борт судна капітан (судноводій) судна повинен пред'явити річковому лоцману стандартну лоцманську картку з даними про судно, його маневрові характеристики, особливості в управлінні судном, обмеження та/або несправності навігаційного устаткування, двигунів, суднових пристрій, обмеження суднового персоналу, що можуть впливати на безпеку плавання, маневрування, швартовних операцій, і заповнити лоцманську квитанцію.

3. За надання недостовірних даних, а також за рух судна без річкового лоцмана у випадках, коли судно повинно рухатися під обов'язковим лоцманським проведением, капітан (судноводій) судна несе встановлену законом відповідальність за наслідки, які можуть виникнути у зв'язку з цим порушенням.

4. Якщо річковий лоцман, який прибув на судно, виявив, що це судно становить загрозу для безпеки судноплавства та/або навколишнього природного

середовища, він зобов'язаний негайно повідомити про це Державну службу морського та річкового транспорту України та державну лоцманську організацію.

5. Річковий лоцман повинен інформувати капітана (судноводія) судна про маршрут переходу, особливі умови плавання, зокрема:

- погодні умови;
- глибини;
- наявність течій;
- очікуваний рух інших суден;
- місця, де можливо безпечно стати на якір;
- відомості про причал, до якого прямує судно;
- схему швартування.

6. У процесі лоцманського проведення капітан (судноводій) судна і річковий лоцман повинні постійно обмінюватися інформацією про умови плавання, місцеві умови, будь-які інші умови, що можуть вплинути на виконання лоцманського проведення судна.

7. Присутність на судні річкового лоцмана не звільняє капітана (судноводія) судна від відповідальності за керування судном. Річковий лоцман дає рекомендації капітану (судноводію) судна при плаванні судна в районі лоцманського проведення.

Капітан судна може уповноважити річкового лоцмана давати розпорядження щодо керування судном вахтовому помічнику капітана, що не звільняє капітана від відповідальності за наслідки, спричинені діями річкового лоцмана. У разі залишення ходової рубки під час проведення судна капітан (судноводій) судна повинен повідомити річковому лоцману про особу, відповідальну за керування судном у період його відсутності.

Використовуючи знання правил плавання в районі лоцманського проведення судна, враховуючи навігаційно-гідрографічні, гідрометеорологічні, інші умови та місцеві особливості району лоцманського проведення, а також вплив цих умов на плавання судна, практичний досвід плавання в даному районі, річковий лоцман надає допомогу капітану (судноводію) судна в оцінці навігаційної обстановки та управлінні судном. Усі накази кермовому і в машинне відділення капітан (судноводій) судна віддає особисто. Якщо для прискорення маневру капітан (судноводій) судна дозволяє річковому лоцману віддавати накази кермовому, такі накази вважаються виконаними за наказом капітана (судноводія) судна.

8. У разі необхідності річковий лоцман має право вимагати припинення руху судна, та відповідно, призупиняє лоцманське проведення, до усунення обставин, що перешкоджають безпечному плаванню, про що робиться запис у судновому журналі.

Про призупинення лоцманського проведення річковий лоцман повинен, за можливості негайно, повідомити державну лоцманську організацію, а також внести запис про це до лоцманської квитанції.

9. Капітан (судноводій) судна, у якого виникли сумніви щодо правильності рекомендацій річкового лоцмана, має право відмовитися від його послуг. Якщо це сталося в районі обов'язкового лоцманського проведення суден, капітан (судноводій) судна може зупинити судно до прибуття іншого річкового лоцмана та повідомляє державну лоцманську організацію про відмову від послуг річкового лоцмана.

10. Якщо капітан (судноводій) судна під час лоцманського проведення судна діє всупереч рекомендаціям річкового лоцмана, річковий лоцман має право відмовитися від продовження лоцманського проведення судна та вимагати, щоб про це було зроблено запис у судновому журналі і лоцманській квитанції. Якщо це сталося в районі обов'язкового лоцманського проведення суден, річковий лоцман зобов'язаний вимагати зупинення судна та повідомити державну лоцманську організацію і Державну службу морського та річкового транспорту про відмову від лоцманського проведення судна із зазначенням причини. Після відмови від лоцманського проведення судна річковий лоцман залишається у ходовій рубці і за потреби надає капітану (судноводію) судна інформацію, необхідну для безпечноного плавання.

VII. Права та обов'язки річкового лоцмана під час лоцманського проведення внутрішніми водним шляхами

1. При виконанні своїх обов'язків з лоцманського проведення суден річковий лоцман має право:

- 1) отримати від капітана (судноводія) судна всю інформацію, необхідну для виконання лоцманського проведення;
- 2) безкоштовно використовувати окреме приміщення та отримувати харчування на рівні з особами командного складу судна в період перебування на борту судна,;
- 3) використовувати суднову радіостанцію при вирішенні питань, які пов'язані з виконанням службових функцій;
- 4) використовувати засоби суднового електронавігаційного і радіонавігаційного устаткування.

2. Річковий лоцман під час лоцманського проведення внутрішніми водним шляхами зобов'язаний:

- 1) забезпечити безаварійне проведення судна, шлюзування, постановлення на якір або швартовну бочку, зняття з них, швартування, відшвартування і перестановлення судна в порту;

2) спостерігати за станом і правильністю огороження фарватеру, станом берегових навігаційних знаків і терміново повідомляти державну лоцманську організацію про будь-які зміни на фарватері і про аварійні події із суднами;

3) вказати капітану (судноводію) судна, яке він проводить, на виявлені порушення правил судноплавства та інших правил, вимагати усунення виявленіх порушень, а в разі невиконання капітаном (судноводієм) судна цих або інших законних вимог річкового лоцмана, негайно повідомити про це державну лоцманську організацію;

4) спостерігати, щоб судна, що проводяться, дотримувалися санітарних правил, правил з попередження забруднення навколишнього природного середовища;

5) вживати всіх можливих необхідних заходів для надання допомоги у випадку аварії із судном або нещасного випадку з людьми в районі лоцманського проведення;

6) виконувати лоцманське проведення судна у будь-яку пору доби, але не більше часу, встановленого пунктом 12 розділу V цього Положення;

7) з прибуттям на судно пред'явити лоцманське посвідчення і вручити капітану (судноводію) судна лоцманську квитанцію встановленого зразка, яку капітан (судноводій) судна зобов'язаний заповнити і завірити своїм підписом та печаткою судна (за наявності);

8) надавати капітану (судноводію) судна необхідну інформацію стосовно особливих умов плавання, які впливають на безпеку судноплавства;

9) попередити капітана (судноводія) судна про виявлені порушення правил плавання, правил щодо запобігання забрудненню із суден нафтою, шкідливими речовинами, стічними водами і сміттям, а також вимог прикордонного та митного контролю;

10) продовжувати лоцманське проведення судна за вимогою капітана (судноводія) судна;

11) негайно повідомити державну лоцманську організацію про всі обставини на ділянці, які впливають на безпеку судноплавства, а також про порушення капітаном (судноводієм) судна правил руху суден.

Начальник Управління
морського та річкового транспорту

Ярослав ІЛЯСЕВИЧ